

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 16/07/2025 16:01
Sayı: E-120.07.03-1666244
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20068155

Konu : Soru Önergesi (7/25412)

7/25412 GK126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602186 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/25412 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25412) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: DAE6B163-A7BE-4931-94AE-9F21CA678D79

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. DR. MUSTAFA SEZGİN
TANRIKULU'NA AİT 7/25412 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR CEVAPLAR**

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve ilgili Yönetmelikler, Avrupa Birliği (AB) mevzuatına uyumlu olarak hazırlanmış ve yürürlüğe konmuştur. Denetim ve kontrol mekanizmaları AB standartlarındadır. Gıda işletmelerine yönelik risk esaslı denetim sistemi geliştirilmiş ve uygulanmaktadır.

Ülkemizde toplam 41 gıda kontrol laboratuvar müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlardan 40'ı uluslararası standartlara uygun şekilde akredite edilmiş durumdadır. Bu laboratuvarlar, gıda güvenliği analizlerini doğru ve güvenilir bir şekilde yapmak için onaylanmış yöntemler kullanmaktadır. AB standartlarına uygun testlerin yapılabilmesi için laboratuvar altyapısı sürekli olarak modernize edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından taze meyve ve sebzede tarladan sofraya güvenilir gıdayı temin etmek amacıyla hasat öncesi ve sonrasında, piyasaya arz edilmiş ürünlerde pestisit kalıntı kontrolüne ilişkin yıllık gıda numune alma planı ve bitkisel ürünler denetim programı uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca uluslararası standartlar doğrultusunda pestisit kullanımına alternatif yöntemlerin kullanılması, çevre dostu mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla Entegre Zararlı Yönetimi (IPM), Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) projeleri teşvik ve tavsiye edilmekte olup, bu yönde eğitim, proje ve kontrol faaliyetleri yürütülmektedir. Pestisit kullanımına alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemlerini kullanan üreticilere destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Denetim ve kontrollerde “Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği”nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı pestisit kullanımının tespit edilmesi durumunda ürünler imha edilmekte veya uygunluk sağlanana kadar hasat geciktirilmektedir.

Ülkemiz mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen ürünler nedeniyle gıda işletmesine ve birincil üreticiye 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır.

Ülkemizde AB uyum çerçevesinde çevre ve insan sağlığı açısından olumsuz etkileri tespit edilen 223 aktif madde yasaklanmıştır.

Ülkemizden ihraç edilen ürünler çeşitli sebeplerle geri dönebilmektedir. Bu ürünler;

- Alıcı-satıcı arasındaki ticari anlaşmazlık (fiyat, teslim süresi, kalite (1. sınıf/2. sınıf) vb.)
- Ürünlerin uygunsuz veya uzun süreli nakliye koşullarında kalitesinin bozulması ve
- Alıcı ülkenin yetkili otoritesi tarafından yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen belge eksiklikleri (sertifika eksikliği, etiket uyumsuzluğu, ticari belgelerde eksiklik), mevzuat olumsuzlukları (gıda/yem/hayvan sağlığı/bitki sağlığı)

gibi nedenlerle iade edilebilmektedir.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği/Türk Gıda Kodeksi/Yem Mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenilirliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

AB üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirimi için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyonu düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar sonucunda RASFF bildirim sayısında son 3 yılda %54 düşüş sağlanmıştır.

Pestisit kalıntısı riski görülen ürünlerde 2022-2027 yıllarını kapsayan Kalıntı Eylem Planı uygulamaya konulmuştur. Eylem planı kapsamında kurumsal kapasitenin artırılması, teknik personellerin eğitilmesi, Bakanlık ve il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince yürütülen faaliyetlerle üretici farkındalığının artırılması ve kalıntının önlenmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Ticaret Borsaları, İhracatçı Birlikleri, Ziraat Odaları, TARIŞ, Tarım Kredi Kooperatifleri, bölgesel kalkınma ajansları, yerel idare müdürlükleri gibi kuruluşlarla teknik ve bütçe desteği ile iş birliği halinde çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca pestisitlerin kullanımı ve kontrolüne yönelik yeni mevzuat hazırlığı çalışmaları yapılmaktadır.